

Stichting Landgoed Slot
Schaesberg
Herbouw Slot Schaesberg

Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

**STICHTING LANDGOED SLOT
SCHAESBERG
Herbouw Slot Schaesberg**

Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

Projectnummer:	LAN140-001
Rapportnummer:	LAN140-VT02
Status:	Definitief
Datum:	17 mei 2016

Opsteller:
R. Janssen

Verificatie:
E. Bosch-Thomas

Validatie:
S. Rademakers

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Doelstelling.....	1
1.3	Leeswijzer	1
2	Wettelijk kader	3
2.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	3
2.2	Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998	3
2.2.1	Algemeen	3
2.3	Voortoets Natuurbeschermingswet 1998.....	5
2.4	Overige natuurwetgeving.....	7
3	Voorgenomen plan	9
3.1	Situering plangebied.....	9
3.2	Mogelijk optredende effecten	10
3.3	Uitgangspunten.....	10
4	Natura2000-gebieden	13
4.1	Brunssummerheide	13
4.2	Geleenbeekdal	14
4.3	Kunderberg	15
4.4	Teverener Heide (D).....	16
4.5	Wurmtal nördlich Herzogenrath (D).....	17
4.6	Geuldal	18
4.7	Wurmtal südlich Herzogenrath (D)	19
5	Onderzoeksmethode	21
5.1	Mogelijk optredende effecten	21
5.2	Onderzoek stikstofdepositie.....	23
5.2.1	Toetsingskader voor onderzoek	23
5.2.2	Berekeningssystematiek stikstofdepositie	25
6	Effecten voorgenomen ingrepen	27
6.1	Huidige situatie stikstofdepositie	27
6.2	Stikstofdepositie bestemmingsplan Slot Schaesberg	28
6.3	Betekenis berekende depositietoename	29
6.3.1	Natura2000-gebieden in Nederland	29
6.3.2	Natura2000-gebieden in het buitenland	29
6.3.3	Verantwoording omvang studiegebied	30
7	Cumulatieve effecten	31
8	Conclusies.....	33
8.1	Effecten	33
8.2	Conclusie toetsing aan Natuurbeschermingswet 1998	33
8.2.1	Vervolgstappen projectrealisatie t.a.v. Natura2000-gebieden	33
9	Literatuur	35

Bijlagen

Bijlage 1 Stikstofdepositie onderzoek in het kader van een voortoets ten behoeve van de ontwikkeling van Slot Schaesberg te Landgraaf.....	1
--	---

Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht verkeersgeneratie ontsluitingsweg.	11
Tabel 2: Extra verkeersgeneratie ontsluitingsweg gedurende evenement (12 keer per jaar).	11
Tabel 3: Gevoeligheid van de habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten binnen de relevante Natura2000-gebieden voor vermessing en verzuring als gevolg van stikstofdepositie (Bron: Gebiedendatabase Ministerie van Economische Zaken, 2016).	21
Tabel 4: Huidige achtergronddepositie (2016) op het meest gevoelige habitatype per gebied, vergeleken met de kritische depositiewaarden (KDW) van het habitatype. Bron: Dobben et al., 2012; Provincie Limburg, 2015; AERIUS-calculator, versie 2015.	27
Tabel 5: Hoogste stikstofdepositietoename per Natura2000-gebied als gevolg van de herbouw Slot Schaesberg op basis van de AERIUS berekening.	28

Afbeeldingenlijst

Afbeelding 1: Beslisboom vergunningprocedure Natuurbeschermingswet 1998 (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005).	5
Afbeelding 2: Ligging van het plangebied (i) ten opzichte van bovenstaande Natura2000-gebieden (bron: Aeries Calculator).	6
Afbeelding 3: Ligging van het plangebied voor Slot Schaesberg (rode cirkel; bron: Google Earth).	9
Afbeelding 4: Indeling van het plangebied (bron: Onderzoek stikstofdepositie, Windmill, 2016).	9
Afbeelding 5: Situering ontsluitingsweg en parkeerplaatsen Slot Schaesberg.	11
Afbeelding 6: Situering evenemententerrein.	12
Afbeelding 7: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Brunssummerheide.	14
Afbeelding 8: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Geleenbeekdal.	15
Afbeelding 9: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Kunderberg.	16
Afbeelding 10: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Teverener Heide.	17
Afbeelding 11: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Wurmtal nördlich Herzogenrath.	18
Afbeelding 12: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Geuldal.	19
Afbeelding 13: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Wurmtal südlich Herzogenrath.	20
Afbeelding 14: Uitsnede van het PAS-stroomschema voor vergunningverlening. Met paars is aangegeven welke route voor het bestemmingsplan Slot Schaesberg van toepassing is (bron: BIJ12.nl).	34

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Stichting Slot Schaesberg is het initiatief gestart om te komen tot de authentieke herbouw van Slot Schaesberg en bijbehorende hoeve. Ook de ontwikkeling van het landschap en benodigde infrastructuur rondom het slot vormen onderdeel van dit initiatief.

Het doel van het initiatief is de uiteindelijke herbouw van het slot en de kasteelhoeve binnen een historische omgeving. Het proces om te komen tot deze herbouw is hierbij tevens het product. De bouw zal zoveel mogelijk op ambachtelijke wijze plaatsvinden en publiekstoegankelijk zijn. De doorlooptijd van het project is naar verwachting ruim 25 jaar. Samenvattend bestaat het project uit vier pijlers: toerisme, ambacht, educatie en wetenschap.

De publiekstoegang tot de herbouw en de uiteindelijke bebouwing zorgt voor een toename van verkeer van en naar het terrein. In de omgeving van het plangebied zijn Natura2000-gebieden gelegen. Deze gebieden kunnen effecten ondervinden van de stikstofuitstoot van deze verkeerstoename.

In het kader van het bestemmingsplan Slot Schaesberg wordt middels een voortoets onderzocht of de verkeerstoename die optreedt als gevolg van de herbouw daadwerkelijk leidt tot een toename van de stikstofdepositie op omliggende Natura2000-gebieden. Daarbij wordt nagegaan of de Natura2000-gebieden hiervan negatieve effecten kunnen ondervinden.

1.2 Doelstelling

In de voortoets wordt onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 aan de vaststelling van het bestemmingsplan voor de herbouw van Slot Schaesberg in de weg kan staan. Dit kan het geval zijn, wanneer niet op voorhand kan worden uitgesloten, dat het plan leidt tot (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van één of meerdere Natura2000-gebieden.

Wanneer (significant) negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, dan dient nader onderzoek naar de effecten van het plan plaats te vinden in de vorm van een verslechterings- en verstoringstoets of een passende beoordeling.

1.3 Leeswijzer

De voortoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 Wettelijk kader. Hoofdstuk 2 start met een beschrijving van het wettelijk kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Ook wordt kort ingegaan op de overige natuurwetgeving.
- Hoofdstuk 3 Voorgenomen ingreep. In dit hoofdstuk is een beschrijving opgenomen van de voorgenomen ingrepen.
- Hoofdstuk 4 Natura2000-gebieden. Hoofdstuk 4 bevat een korte beschrijving van de Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied van de voorgenomen ingreep. De relevante habitattypen en doelsoorten worden aangegeven, waarbij tevens wordt aangegeven voor welke storingsfactoren deze gevoelig zijn.
- Hoofdstuk 5 Onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 is de onderzoeksmethode voor het bepalen van de effecten op de (instandhoudingsdoelstellingen van de) Natura2000-gebieden uiteengezet.
- Hoofdstuk 6 Effecten voorgenomen ingrepen. Op grond van de verkregen onderzoeksresultaten worden de effecten van de voorgenomen ingreep op de instandhoudingsdoelstellingen beschreven.
- Hoofdstuk 7 Cumulatieve effecten. In hoofdstuk 7 wordt aangegeven in hoeverre rekening gehouden dient te worden met cumulatieve effecten.

- Hoofdstuk 8 Conclusies. Het laatste hoofdstuk bevat de conclusies van de voortoets, waarbij aangegeven wordt of en zo ja, de Natuurbeschermingswet 1998 aan de vaststelling van het bestemmingsplan voor de herbouw van Slot Schaesberg in de weg staat. Daarbij wordt aangegeven of, en zo ja, welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om het bestemmingsplan doorgang te kunnen laten vinden.

2 Wettelijk kader

Dit hoofdstuk geeft een korte toelichting op het wettelijk kader voor deze voortoets. Daarnaast wordt kort aangeduid welke overige natuurwetgeving van kracht is.

2.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op beheer, herstel en bescherming van de Natura2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. Deze gebieden zijn aangewezen om de achteruitgang van de biodiversiteit in Europa een halt toe te roepen. Habitatrichtlijngebieden zijn daarbij specifiek gericht op de bescherming van natuurlijke en halfnatuurlijke habitattypen en op specifieke planten- en diersoorten (exclusief vogels). De Vogelrichtlijngebieden betreffen speciale beschermingszones voor zeldzame of bedreigde vogels (broedgebieden en/of overwinteringsgebieden). Voor de verschillende Natura2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor de aanwezige beschermde habitattypen en/of doelsoorten.

Ter bescherming van de natuurwaarden waarvoor de verschillende Natura2000-gebieden zijn aangewezen, mogen projecten of plannen die de kwaliteit van de habitattypen kunnen verslechteren of die een verstorend effect hebben op de aangewezen soorten, niet zonder meer worden uitgevoerd. Plannen en projecten mogen het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen die voor deze habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten zijn gesteld, niet in gevaar brengen. Hierbij is van belang dat de Natuurbeschermingswet 1998 een zogenaamde 'externe werking' kent. Dit houdt in, dat ook voor projecten en plannen buiten beschermde gebieden getoetst moet worden of zij een negatief effect kunnen hebben op het beschermde gebied.

2.2 Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998

2.2.1 Algemeen

In de Natuurbeschermingswet 1998 wordt onderscheid gemaakt tussen projecten en plannen (bijvoorbeeld een bestemmingsplan). De wijze van toetsing van effecten verschilt voor plannen en projecten.

De vaststelling van het bestemmingsplan voor de herbouw van Slot Schaesberg, kan in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 worden aangeduid als een plan. Er bestaat nog geen exacte uitwerking van alle delen van het bestemmingsplan. Daarnaast staat de fasering van realisatie van de verschillende planonderdelen nog niet vast. Dit betekent dat in dit stadium alleen toetsing van het plan aan de Natuurbeschermingswet 1998 plaats kan vinden.

Een nieuw bestemmingsplan dient te worden getoetst aan artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998. Volgens dat artikel moet worden nagegaan of het plan, alleen, of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden. Bij deze toetsing gelden de volgende uitgangspunten:

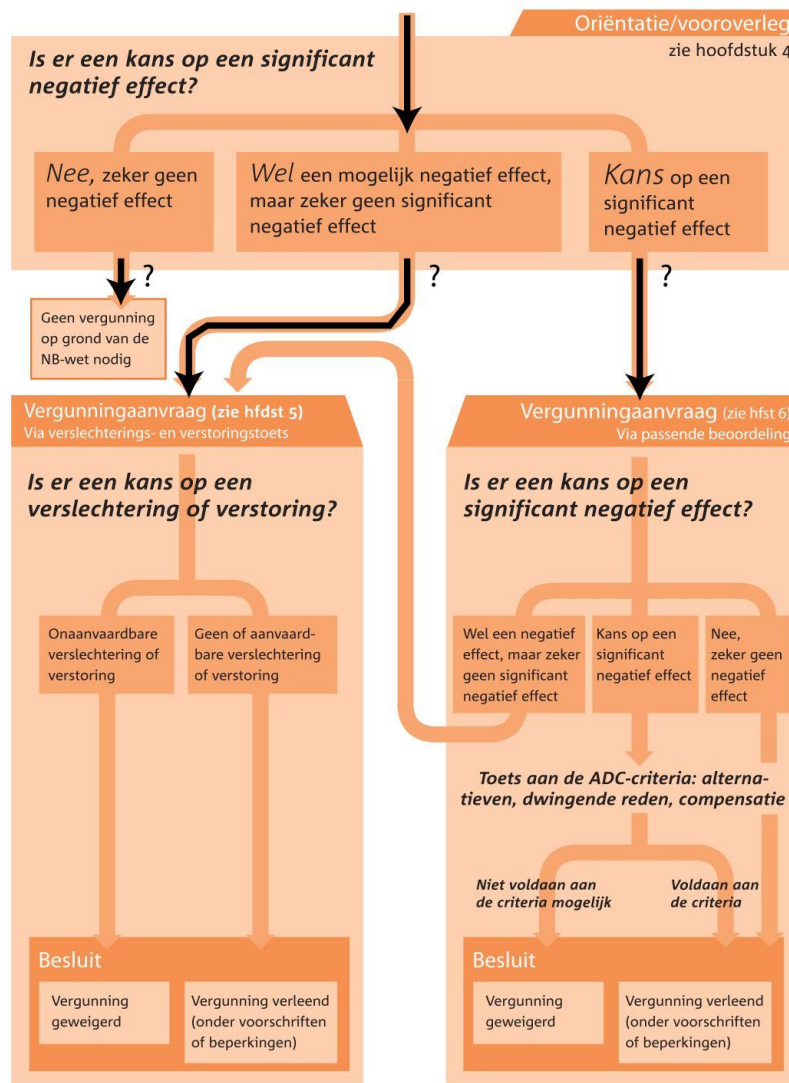
- In de toetsing wordt uitgegaan van de maximale mogelijkheden die binnen het bestemmingsplan worden geboden.
- De toetsing vindt plaats ten opzichte van de bestaande, feitelijke en legale situatie binnen het plangebied.

In paragraaf 5.2, waarin de onderzoeksmethodiek binnen deze voortoets wordt toegelicht, wordt ingegaan op het toetsingskader.

2.3 Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

In een voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt nagegaan of op voorhand kan worden uitgesloten dat een plan, project of handeling negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelen in Natura2000-gebieden. Afhankelijk van de conclusies van de voortoets, kan vervolgonderzoek nodig zijn. Het onderstaande schema (afbeelding 1) geeft dit weer. Het tekstblok onder het schema licht toe welk onderscheid gemaakt wordt in de ernst van mogelijke effecten op Natura2000-gebieden.

Afbeelding 1: Beslisboom vergunningprocedure Natuurbeschermingswet 1998 (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005).

Bij toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 zijn twee begrippen bepalend voor de vraag of sprake is van een vergunningplicht:

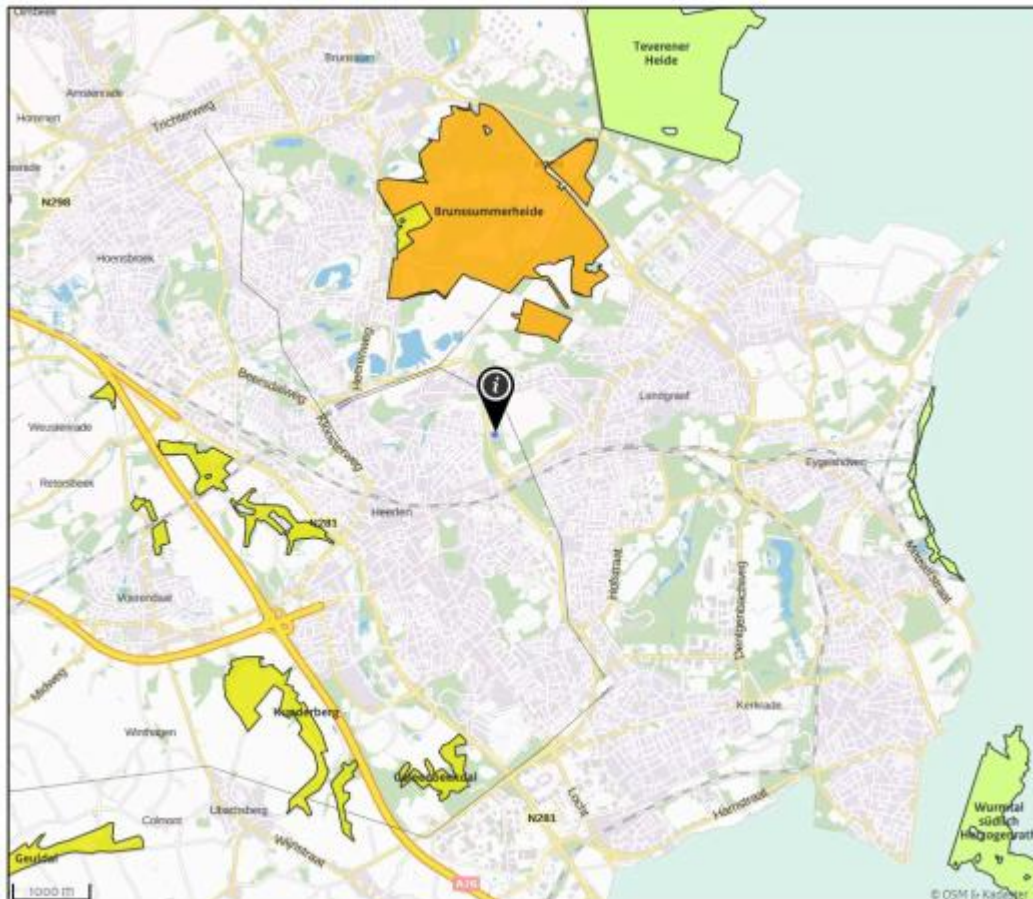
1. Verslechtering en verstoring: dit zijn negatieve effecten die ertoe leiden dat de staat van instandhouding van het habitat minder gunstig wordt als gevolg van de betreffende activiteit, waaronder een vermindering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats (habitattypen) en de leefgebieden van soorten, en/of die significante verstoring van soorten tot gevolg hebben.
2. Significante effecten: dit zijn effecten die ertoe leiden dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kan komen.

Bron: Regiegroep Natura2000.

Het plangebied voor vaststelling van het bestemmingsplan voor de herbouw van Slot Schaesberg is niet gelegen binnen een Natura2000-gebied. Ten behoeve van de stikstofdepositieberekeningen dient rekening gehouden te worden met de Natura2000-gebieden binnen een straal waarbinnen een relevante bijdrage als gevolg van een plan verwacht kan worden. Vanaf de bron zijn depositiebijdragen als gevolg van het plan berekend ter plaatse van de volgende Natura2000-gebieden:

Brunssummerheide	circa 1 km afstand
Geleenbeekdal	circa 3 km afstand
Kunderberg	circa 4 km afstand
Teverener Heide (D)	circa 4 km afstand
Wurmtal nördlich Herzogenrath (D)	circa 6 km afstand
Geuldal	circa 7 km afstand
Wurmtal südlich Herzogenrath (D)	circa 8 km afstand

Afbeelding 2: Ligging van het plangebied (i) ten opzichte van bovenstaande Natura2000-gebieden (bron: Aeries Calculator).

In de voortoets moet worden vastgesteld of sprake kan zijn van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de omliggende Natura2000-gebieden. De toetsing binnen de voortoets zal één van de volgende conclusies opleveren:

- Er is geen kans op een negatief effect.
- Er is kans op een negatief effect, maar dit is te verzachten of weg te nemen door het treffen van mitigerende maatregelen.
- Er is kans op een (significant) negatief effect, dat niet eenvoudig te verzachten of weg te nemen is door het treffen van mitigerende maatregelen. In dat geval moet nadere toetsing van het effect plaatsvinden in een verslechterings- en verstoringstoets of een passende beoordeling.

2.4 Overige natuurwetgeving

Naast de Natuurbeschermingswet 1998 is in Nederland nog andere wet- en regelgeving van kracht ter bescherming van de Nederlandse natuur. Het betreft allereerst de Flora- en faunawet die de bescherming regelt van in Nederland voorkomende planten- en diersoorten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn negatieve effecten op beschermde soorten niet zonder meer toegestaan. Afhankelijk van het beschermingsregime dat voor de betreffende soort geldt, moet gewerkt worden conform een door de Minister goedgekeurde gedragscode of is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, wanneer negatieve effecten worden verwacht.

Daarnaast hebben de provincies de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) vastgelegd in het provinciale beleid. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe.

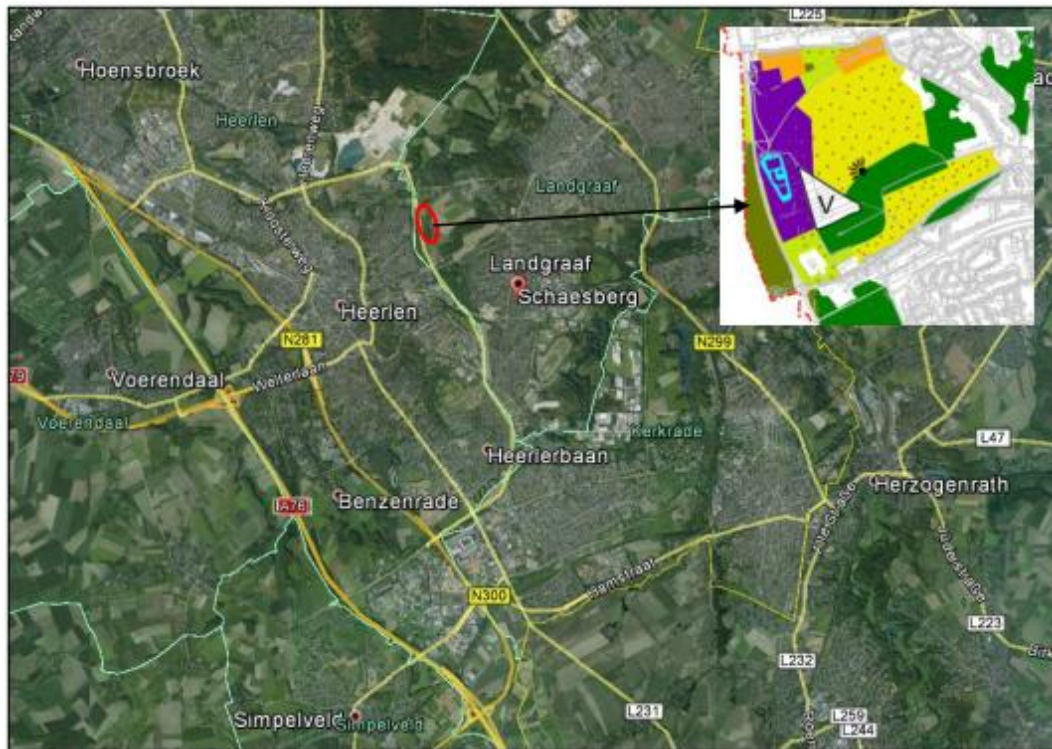
De toetsing aan de Flora- en faunawet en aan het provinciale beleid ten aanzien van het NNN is niet opgenomen in deze voorttoets.

3 Voorgenomen plan

3.1 Situering plangebied

Het plangebied is gelegen nabij de Euregioweg te Landgraaf. Onderstaande afbeelding geeft de ligging van het plangebied voor Slot Schaesberg weer.

Afbeelding 3: Ligging van het plangebied voor Slot Schaesberg (rode cirkel; bron: Google Earth).

Het plangebied van het nieuwe bestemmingsplan voor Slot Schaesberg komt overeen met de paarse delen van onderstaande afbeelding. Het plan betreft de herbouw van Slot Schaesberg, de herinrichting van de ontsluitingsweg en het in gebruik hebben van een evenemententerrein.

Afbeelding 4: Indeling van het plangebied (bron: Onderzoek stikstofdepositie, Windmill, 2016).

3.2 Mogelijk optredende effecten

De herbouw van de hoeve van Slot Schaesberg is reeds gestart en de het slot zelf is een ruïne. De bezoekersaantallen van Slot Schaesberg zijn nog in de pioniersfase. Het huidige gebruik heeft geen directe of indirecte effecten op Natura2000-gebieden in de vorm van ruimtebeslag, verstoring door licht, geluid of menselijke aanwezigheid. Het plangebied bevindt zich immers niet binnen of direct aangrenzend aan een Natura2000-gebied (gelegen op minimaal 1 kilometer afstand). Ook beïnvloeding van het watersysteem door het huidige gebruik is, vanwege de aard van het terreingebruik, niet aan de orde. Het huidige verkeer van en naar het Slot Schaesberg, dat zeer beperkt is van omvang, zorgt wel reeds voor uitstoot van stikstofoxiden naar de omgeving. Deze uitstoot maakt onderdeel uit van de achtergronddepositie op de beschermde Natura2000-gebieden in de omgeving.

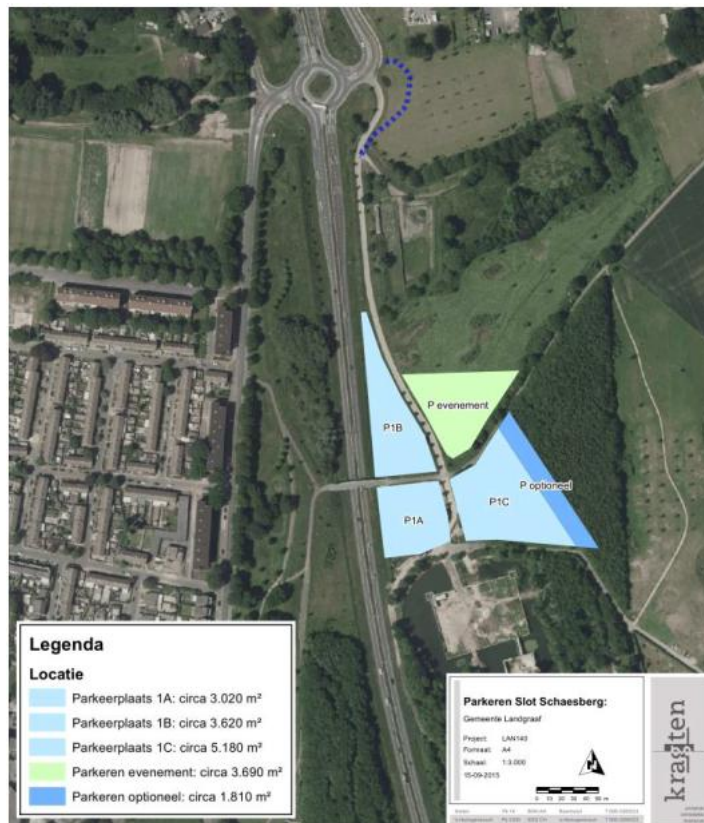
Het nieuwe bestemmingsplan voor de herbouw van Slot Schaesberg geeft de mogelijkheid dat binnen de locatie de uitvoering van ambachtelijke bouwmethoden en de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve voorzieningen, in de vorm van de authentieke herbouw en historische omgeving, mogelijk gemaakt wordt. De realisatie van deze voorzieningen, betekent dat het plangebied veel meer bezoekers zal trekken dan in de huidige situatie het geval is. Dit leidt tevens tot een toename van verkeer, van en naar het terrein. Deze verkeerstoename binnen het plangebied (parkeerterrein) en op de toegeleidende wegen veroorzaakt een toename van stikstofemissie naar de omgeving. Deze emissietoename kan mogelijk leiden tot een toename van stikstofdepositie op Natura2000-gebieden.

De toeristisch-recreatieve ontwikkelingen die binnen het plangebied worden gerealiseerd, leiden naar verwachting niet tot andere externe effecten op Natura2000-gebieden dan de depositie van stikstof. De aanleg en het gebruik zorgen niet voor uitstoot van andere milieubelastende stoffen en hebben geen invloed op het grondwaterregime binnen Natura2000-gebieden. Vanwege de onderlinge afstand tussen plangebied en Natura2000-gebieden is licht- of geluidverstoring eveneens uitgesloten. Ten slotte zullen bezoekers aan Slot Schaesberg specifiek worden aangetrokken tot de voorzieningen binnen het plangebied. Zij bezoeken het plangebied specifiek vanwege de aanwezige voorzieningen. Het plangebied en de hier aanwezige voorzieningen zullen niet fungeren als uitvalsbasis voor recreanten naar de omgeving. Het aantal bezoekers aan de omliggende Natura2000-gebieden zal dan ook niet toenemen als gevolg van de realisatie van de toeristisch-recreatieve voorzieningen binnen het plangebied.

3.3 Uitgangspunten

De voor stikstofdepositie relevante stikstofbronnen betreffen allereerst de parkeer- en verkeersbewegingen ten gevolge van het plan. In onderstaande tabellen is aangegeven welke verkeersintensiteit maximaal optreedt binnen het plangebied. Het parkeren vindt plaats binnen het plangebied, zie afbeelding 5.

Afbeelding 5: Situering ontsluitingsweg en parkeerplaatsen Slot Schaesberg.

Tabel 1: Overzicht verkeersgeneratie ontsluitingsweg.

Voertuigen	Intensiteit (mvt/etmaal)	Route	Parkeerplaats
Personenauto's	1228	Slot Schaesberglaan	P1A, P1B, P1C
Motoren	20	Slot Schaesberglaan	P1A
Touringcars	6	Slot Schaesberglaan	P1A

Tabel 2: Extra verkeersgeneratie ontsluitingsweg gedurende evenement (12 keer per jaar).

Voertuigen	Intensiteit (mvt/etmaal)	Route	Parkeerplaats
Personenauto's	524	Slot Schaesberglaan	P Evenement
Motoren	16	Slot Schaesberglaan	P1A

Hiernaast treedt stikstofemissie ten gevolge van maximaal 12 evenementen ter plaatse van het evenemententerrein op. Ten aanzien van deze stikstofemissie wordt aangenomen dat tijdens evenementen maximaal één aggregaat aanwezig is en ten hoogste 15 uur in werking is. De evenementen vinden plaats op een evenemententerrein, weergegeven in afbeelding 6.

Afbeelding 6: Situering evenemententerrein.

4 Natura2000-gebieden

Nabij het plangebied bevindt zich het Natura2000-gebied Brunssummerheide. Op iets ruimere afstand zijn daarnaast de Natura2000-gebieden Geleenbeekdal, Kunderberg en Geuldal gelegen. Daarnaast zijn over de grens ook nog enkele Natura2000-gebieden gelegen binnen een straal waarbinnen een relevante bijdrage als gevolg van het plan verwacht kan worden, het betreft de gebieden Teverener Heide, Wurmatal nördlich Herzogenrath en Wurmatal südlich Herzogenrath.

Via de website van het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie kan worden nagegaan voor welke storingsfactoren de verschillende habitattypen en soorten van Natura2000-gebieden gevoelig zijn. Per gebied wordt hieronder weergegeven voor welke storingsfactoren de aanwezige habitattypen en soorten gevoelig zijn.

4.1 Brunssummerheide

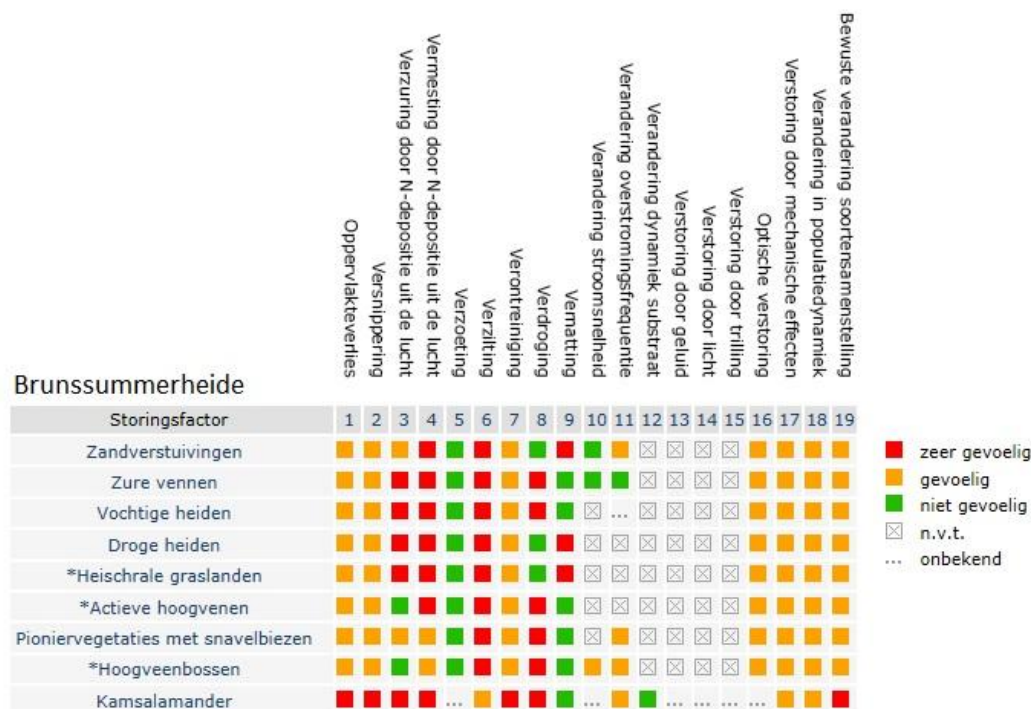
De Brunssummerheide is een sterk geaccidenteerd heide- en bosgebied in de oostelijke mijnstreek. Door het gebied lopen een aantal aardbreuken waardoor de grote hoogteverschillen zijn ontstaan. De hoogste delen liggen op het oude Maasterras en bevatten een grofgrindige zandbodem. In de lagere delen is tertiair zand aanwezig dat is afgezet door de zee in een vochtige en warme klimaatperiode. Dit zogenaamde zilverzand is uiterst voedselarm. In de oorsprong van de Rode Beek en op de Brandenburg zijn doorstroomveentjes aanwezig en er zijn een tweetal hellingveentjes op locaties waar aardbreuken liggen. Het gebied bestaat uit droge en natte heide, actief hoogveen, bron- en broekbos, aangeplant grove dennenbos, een open zandvlakte, vochtige hooilanden, droge schraalgraslanden en een beek die zijn natuurlijk karakter heeft behouden (Ministerie van Economische Zaken, 2014).

Afbeelding 7 op de volgende pagina geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Brunssummerheide.

Zoals uit afbeelding 7 blijkt zijn de habitattypen zandverstuivingen, zure vennen, vochtige heiden, droge heiden, heischrale graslanden en pioniervegetaties met snavelbiezen gevoelig voor verzuring door N-depositie uit de lucht. Gevoelig voor vermesting zijn alle, in bovenstaande afbeelding genoemde, habitattypen. Hiernaast is de habitatrichtlijnsoort kamsalamander tevens voor beide storingsfactoren gevoelig.

De huidige staat van instandhouding van alle voor verzuring of vermesting gevoelige habitattypen is momenteel matig gunstig tot zeer ongunstig. De doelstelling voor oppervlakte en kwaliteit van zandverstuivingen en zure vennen is behoud van de huidige situatie. Voor de overige habitattypen is uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit gewenst. De landelijke staat van instandhouding van de kamsalamander is matig ongunstig. De doelstelling voor de omvang van het leefgebied is om dit te behouden. De kwaliteit van het leefgebied behoeft verbetering.

Afbeelding 7: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Brunssummerheide.

4.2 Geleenbeekdal

De Geleenbeek is een zijrivier van de Maas, die langs de noordrand van het Mergelland loopt. De beek ontspringt op de noordflank van het Plateau van Ubachsberg even ten zuidwesten van Heerlen en stroomt vervolgens in noordwestelijke richting naar Geleen en van daar naar de Maas. Het reliëfrijke beekdal wordt gevoed met kwelwater waardoor soortenrijke broekbossen en natte graslanden worden aangetroffen, met daarin onder meer de grootste populatie in ons land van de zeggekorfslak. Van grote betekenis is ook het kalkmoeras van de Kathagerbeemden met zeldzame soorten als schubzegge en gele zegge (Ministerie van Economische Zaken, 2014).

Afbeelding 8 geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Geleenbeekdal. De habitattypen kalkmoerassen en eiken-haagbeukbossen zijn beide gevoelig voor verzuring en vermesting. Het habitatype beuken-eikenbossen met hulst is enkel gevoelig voor vermesting. De habitatrictlijnsoorten nauwe korfslak en zeggekorfslak zijn tevens gevoelig voor verzuring en vermesting door N-depositie uit de lucht.

Voor alle habitattypen binnen Natura2000-gebied Geleenbeekdal is de landelijke staat van instandhouding beoordeeld als matig gunstig tot zeer ongunstig. De doelstelling voor de habitattypen kalkmoerassen en vochtige alluviale bossen is om de oppervlakte uit te breiden en de kwaliteit te verbeteren. Voor het habitatype eiken-haagbeukenbossen is de doelstelling om de kwaliteit te verbeteren en de oppervlakte te behouden. Voor beuken-eikenbossen met hulst dient de oppervlakte en kwaliteit behouden te worden. Ook voor de habitatrictlijnsoorten van Natura2000-gebied Geleenbeekdal is de landelijke staat van instandhouding matig gunstig tot zeer ongunstig. De omvang en kwaliteit van het leefgebied van de nauwe korfslak en vliegend hert dienen behouden te worden. De doelstelling voor de zeggekorfslak is om de omvang van het leefgebied van de soort te behouden maar de kwaliteit te verbeteren.

Afbeelding 8: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Geleenbeekdal.

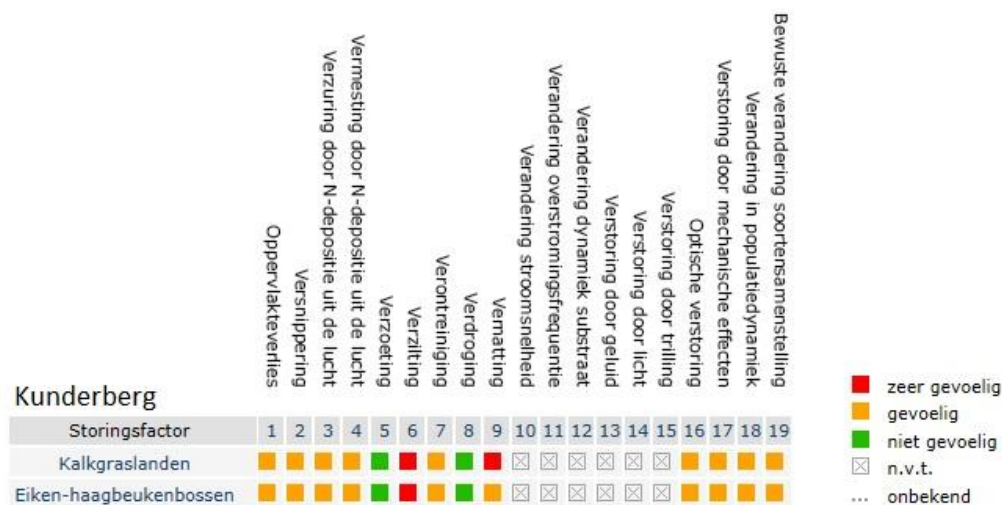
4.3 Kunderberg

De Kunderberg ligt op de flank van het Plateau van Ubachsberg. Het plateau ligt op de Kunrader breuk en heeft daardoor steile randen en dagzomend kalkgesteente. Op de hellingen komen soortenrijke kalkgraslanden, met veel orchideeën, kalkbossen, met struweel begroeide graften en holle wegen voor. Op een aantal plaatsen liggen oude kalksteengroeves. De Putberg bestaat grotendeels uit oud eiken-haagbeukenbos en in het bos is een bron aanwezig (Ministerie van Economische Zaken, 2014).

Afbeelding 9 geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Kunderberg. Beide habitattypen van Natura2000-gebied Kunderberg, kalkgraslanden en eiken-haagbeukenbossen, zijn gevoelig voor zowel vermessing als verzuring als gevolg van N-depositie uit de lucht.

De huidige staat van instandhouding van de habitattypen in Nederland is momenteel matig gunstig tot zeer ongunstig. Doelstelling voor eiken-haagbeukenbossen is om de oppervlakte en kwaliteit te behouden. Voor de oppervlakte en kwaliteit van het habitatype kalkgraslanden is de doelstelling om deze uit te breiden en verbeteren.

Afbeelding 9: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Kunderberg.

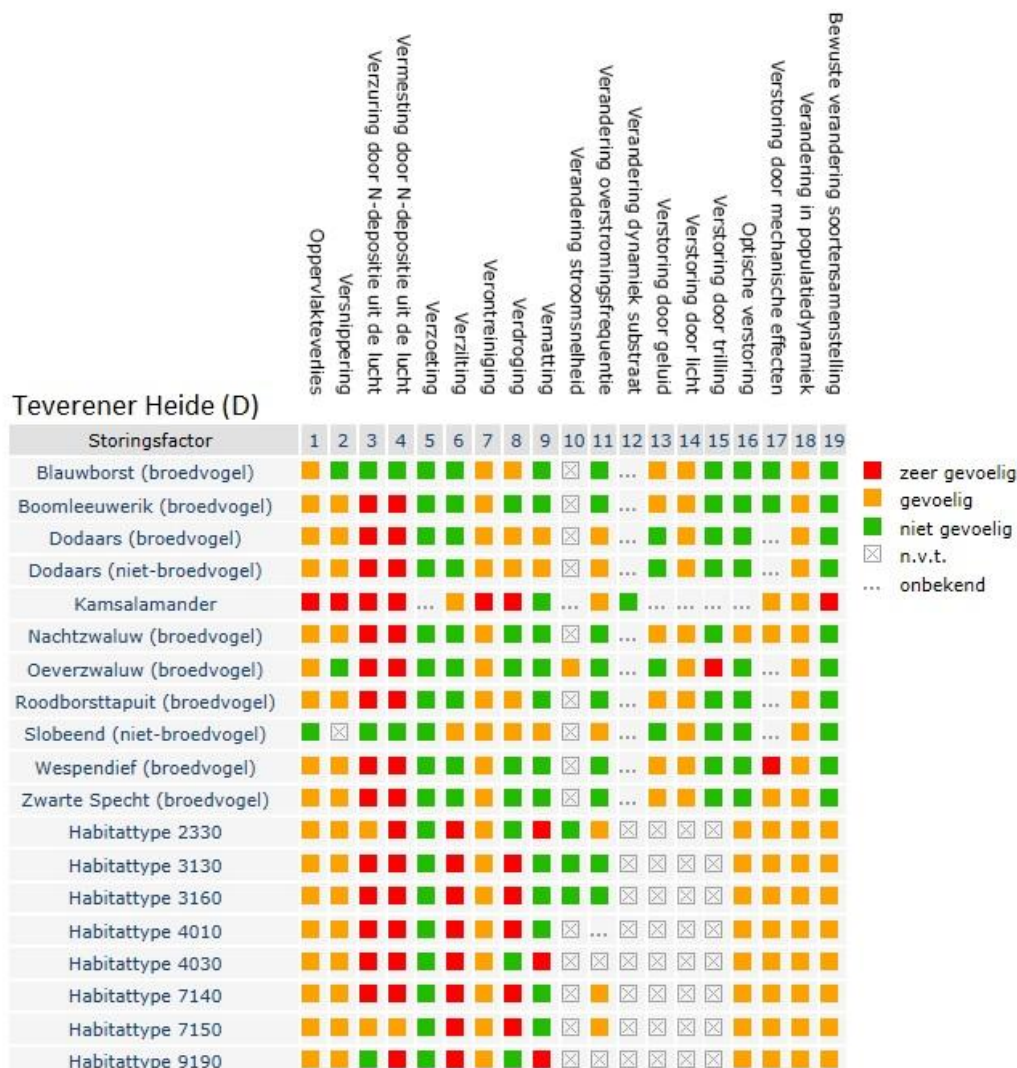
4.4 Teverener Heide (D)

Direct aan de grens met Nederland is in Duitsland de Teverener Heide gelegen. Het uiterlijk van de Teverener Heide wordt bepaald door de karakteristieke afwisseling van vochtige en droge, dichte en open landschappen. De opvallende naaldbossen, de open heidevlaktes en de meren ontstonden nadat de mens het gebied had ontbost en het vervolgens weer gebruikte voor bosbouw, als weidegebied voor schapen en voor de winning van grind. In de loop der jaren ontstond zo een cultuurlandschap dat ook interessante leefgebieden biedt voor de natuurlijke flora en fauna. De Teverener Heide kent een grote variatie aan bijzondere leefgebieden zoals vochtige en droge heide gebieden, binnenduinen, veen, voedselarme meren en restanten van zeldzame bostypen (www.teverenerheide.de, 2015).

Afbeelding 10 op de volgende pagina geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Teverener Heide. De habitattypen binnen het Duitse Natura2000-gebied Teverener Heide zijn allen gevoelig voor verzuring en vermessing door N-depositie uit de lucht. Enkel habitatype 9190 Oude eikenbossen is ongevoelig voor verzuring. Van de aangewezen habitat- en vogelrichtlijnsoorten van het Natura2000-gebied zijn de blauwborst en slobbeend de enige twee soorten die niet gevoelig zijn voor verzuring en vermessing. De overige soorten in afbeelding 10 zijn gevoelig voor deze storingsfactoren.

Doordat het een Natura2000-gebied betreft wat in Duitsland is gelegen, is de huidige staat van instandhouding van de habitattypen en soorten niet bekend.

Abbeelding 10: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van het Natura2000-gebied Teverener Heide.

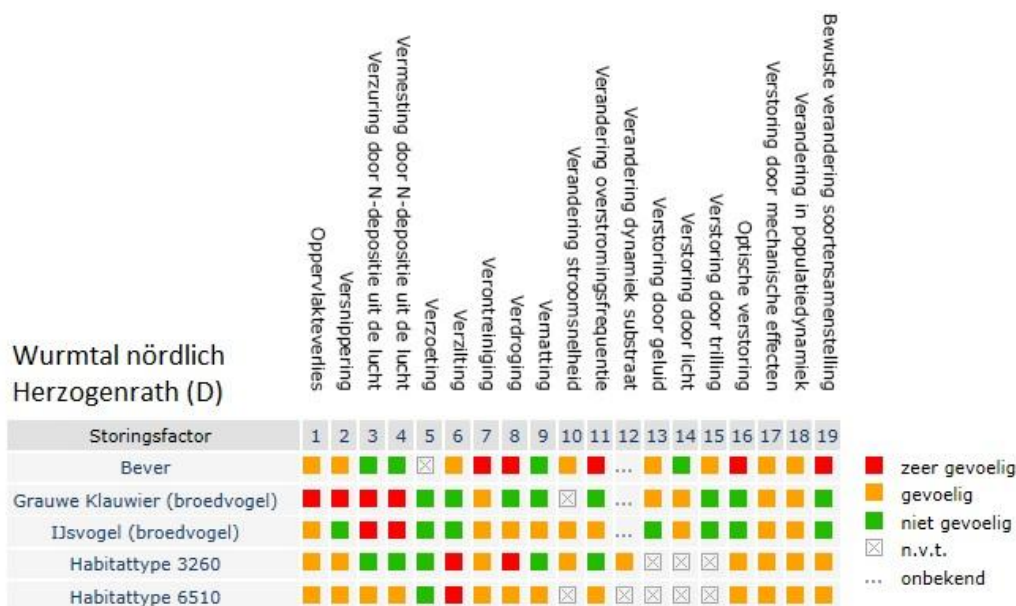
4.5 Wurmatal nördlich Herzogenrath (D)

Noordelijk gelegen deel van het Wormdal in Duitsland. Binnen het natuurgebied komen de habitattypen beken en rivieren met waterplanten, glanshaver- en vossenstaarthooilanden en vochtige alluviale bossen voor.

Abbeelding 11 op de volgende pagina geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Wurmatal nördlich Herzogenrath. Het habitatype 6510 Glanshaver- en vossenstaarthooilanden en de Vogelrichtlijnsoorten grauwe klauwier en ijsvogel zijn gevoelig voor verzuring en vermesting door N-depositie uit de lucht. De bever en habitatype 3260 Beken en rivieren met waterplanten zijn beide ongevoelig voor deze storingsfactoren.

Doordat het een Natura2000-gebied betreft wat in Duitsland is gelegen, is de huidige staat van instandhouding van de habitattypen en soorten niet bekend.

Afbeelding 11: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Wurmatal nördlich Herzogenrath.

4.6 Geuldal

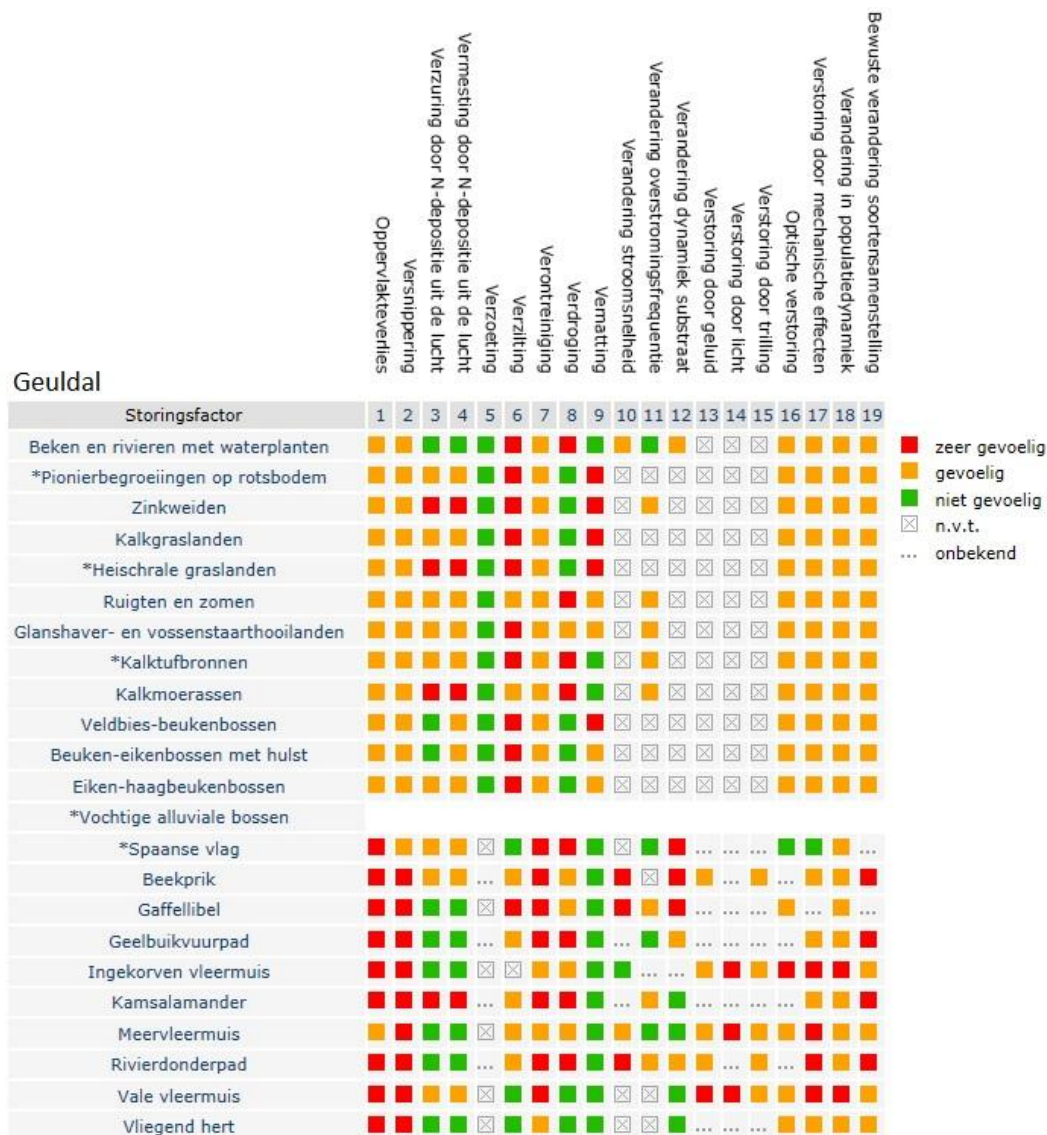
Het Geuldal is met een oppervlakte van bijna 2500 hectaren een van de omvangrijkste Natura 2000 gebieden in ons land. Het gebied wordt gekenmerkt door grote hoogteverschillen en is mede daardoor bijzonder gradiëntrijk. In het dal bevinden zich betrekkelijk voedselrijke en natte tot vochtige gronden met een afwisseling van hooilanden en diverse bosgemeenschappen. De hoger gelegen, droge hellingen bestaan uit een voedselarme en kalkarme bovenste helft en een wat voedselrijkere onderste helft, waarbij kalkgesteente soms dagzoomt (in groeven). De graslanden en bossen die hier voorkomen bevatten orchideeënrijke hellingbossen, kalkgraslanden, heischrale graslanden en begroeiingen op rotsranden. In het zuidoosten komen op het plateau uitgestrekte beukenbossen voor waarvan de Veldbies-Beukenbossen (Luzulo-Fagetum), voor Nederlandse begrippen, bijzonder zijn. Het Geuldal is belangrijk voor ingekorven en vale vleermuis, daarnaast vliegend hert, geelbuikvuurpad en Spaanse vlag (Ministerie van Economische Zaken, 2014).

Afbeelding 12 geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Geuldal. Van de voorkomende habitattypen binnen het Natura2000-gebied Geuldal zijn de volgende habitattypen gevoelig voor zowel verzuring als vermisting door N-depositie uit de lucht: pionierbegroeiingen op rotsbodem, zinkweiden, kalkgraslanden, heischrale graslanden, ruigten en zomen, glanshaver- en vossenstaarthooilanden, kalktufbronnen, kalkmoerassen en eiken-haagbeukbossen. De habitattypen veldbies-beukenbossen en beuken-eikenbossen met hulst zijn enkel gevoelig voor vermisting door N-depositie uit de lucht. Van de voorkomende habitatrictlijnsoorten zijn de Spaanse vlag, beekprik, kamsalamander en vale vleermuis gevoelig voor beide storingsfactoren.

Voor alle habitattypen die gevoelig zijn voor verzuring en/of vermisting is de landelijke staat van instandhouding momenteel matig gunstig tot zeer ongunstig. De doelstelling voor het habitatype kalktufbronnen is om de huidige oppervlakte en kwaliteit van het habitat te behouden. De oppervlakte van beuken-eikenbossen met hulst en eiken-haagbeukenbossen dient tevens behouden te worden. De kwaliteit van deze twee habitattypen dient verbeterd te worden. De doelstelling voor de oppervlakte en kwaliteit van alle overige habitattypen is om deze uit te breiden en te vergroten. Van de voor verzuring en vermisting gevoelige soorten is de staat van instandhouding van de Spaanse vlag gunstig. De doelstelling voor deze soort is daarom ook behoud van omvang

en kwaliteit van het leefgebied. De staat van instandhouding van de beekprik, kamsalamander en vale vleermuis zijn matig gunstig tot zeer ongunstig. Voor de kamsalamander is de doelstelling om de omvang en kwaliteit van het leefgebied te behouden. De doelstelling voor de overige twee soorten is om de omvang en kwaliteit van het leefgebied uit te breiden en te verbeteren.

Afbeelding 12: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Geuldal.

4.7 Wurmatal südlich Herzogenrath (D)

Het in Duitsland gelegen Wormdal tussen Aken en Herzogenrath maakt deel uit van een langgerekte lössgordel die zich uitstrekt langs de noordrand van de Europese middelgebergten. Het Wormdal is een diep ingesneden dal waarvan de vaak steile dalhellingen met fraaie loofbossen zijn bedekt. In het Wormdal is onder andere in enkele oude eikenbossen nog het vliegend hert en diverse spechtensoorten te vinden (www.eifelnatur.de, 2015).

Afbeelding 13 op de volgende pagina geeft de gevoeligheden weer voor de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Wurmatal südlich Herzogenrath. Diverse habitattypen binnen Natura2000-gebied Wurmatal südlich Herzogenrath zijn gevoelig voor verzuring en vermesting door N-depositie uit de lucht. Het betreffen de habitattypen meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (3150), ruigten en zomen (6430), glanshaver- en

vossenstaarthooilanden (6510) en eiken-haagbeukbossen (9160). Het habitattype veldbies-beukenbossen (9110) is enkel gevoelig voor vermesting. Van de Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten zijn daarnaast de volgende soorten voor zowel verzuring als vermesting gevoelig: dodaars, ijsvogel, kamsalamander, oeverzwaluw, vale vleermuis, watersnip en wespandief.

Doordat het een Natura2000-gebied betreft wat in Duitsland is gelegen, is de huidige staat van instandhouding van de habitattypen en soorten niet bekend.

Afbeelding 13: Gevoeligheden van de habitattypen en soorten van Natura2000-gebied Wurmatal südlich Herzogenrath.

Wurmatal südlich Herzogenrath (D)

Storingsfactor	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Bever	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Dodaars (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Dodaars (niet-broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Ijsvogel (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Kamsalamander	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Oeverzwaluw (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Slobeend (niet-broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Vale vleermuis	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Vliegend hert	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Watersnip (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Watersnip (niet-broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Wespandief (broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Wintertaling (niet-broedvogel)	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Zeggekorfslak	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 3150	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 3260	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 6430	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 6510	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 9110	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig
Habitattype 9160	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig	gevoelig

1 Vermesting door N-depositie uit de lucht
 2 Verzuring door N-depositie uit de lucht
 3 Opervlakteverlies
 4 Vernatting
 5 Verontreiniging
 6 Verontreiniging
 7 Verontreiniging
 8 Verontreiniging
 9 Verontreiniging
 10 Verontreiniging
 11 Verontreiniging
 12 Verontreiniging
 13 Verontreiniging
 14 Verontreiniging
 15 Verontreiniging
 16 Verontreiniging
 17 Verontreiniging
 18 Verontreiniging
 19 Verontreiniging

Bewuste verandering soortensamenstelling
 Verandering in populatiedynamiek
 Verstoring door mechanische effecten
 Optische verstoring
 Verstoring door trilling
 Verstoring door geluid
 Verandering dynamiek substraat
 Verandering overstromingsfrequentie
 Verandering stroomsnelheid

zeer gevoelig
 gevoelig
 niet gevoelig
 n.v.t.
 onbekend

5 Onderzoeksmethode

Op grond van de aard van het plan wordt bepaald welke storingsfactoren relevant zijn voor onderzoek. Daarbij is nagegaan of de betreffende Natura2000-gebieden gevoelig zijn voor deze storingsfactoren. Vervolgens is de onderzoeksmethodiek bepaald voor de relevante storingsfactoren.

5.1 Mogelijk optredende effecten

Uit het paragraaf 3.2 is te concluderen dat toename van de stikstofdepositie het enige verwachte externe effect op Natura2000-gebieden zal zijn als gevolg van de mogelijkheden die worden geboden binnen het nieuwe bestemmingsplan voor Slot Schaesberg. Via de website van het Ministerie van Economische Zaken is nagegaan voor welke storingsfactoren de verschillende habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten van de omliggende Natura2000-gebieden gevoelig zijn. In de onderstaande tabel is aangegeven of de habitattypen en soorten binnen de zeven relevante Natura2000-gebieden gevoelig zijn voor de storingsfactoren vermeting en verzuring door stikstofdepositie.

Tabel 3: Gevoeligheid van de habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten binnen de relevante Natura2000-gebieden voor vermeting en verzuring als gevolg van stikstofdepositie (Bron: Gebiedendatabase Ministerie van Economische Zaken, 2016).

Habitatype of Habitatrichtlijnsoort		Gevoelig voor:	
		Vermesting	Verzuring
Brunssummerheide			
H2330	Zandverstuivingen	ja	ja
H3160	Zure vennen	ja	ja
H4010A	Vochtige heiden	ja	ja
H4030	Droge heiden	ja	ja
H6230	*Heischrale graslanden	ja	ja
H7110B	*Actieve hoogvenen	nee	ja
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	ja	ja
H91D0	*Hoogveenbossen	nee	ja
H1166	Kamsalamander	ja	ja
Geleenbeekdal			
H7230	Kalkmoerassen	ja	ja
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	nee	ja
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen	ja	ja
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen	ja	ja
H1014	Nauwe korfslak	ja	ja
H1083	Vliegend hert	nee	nee
H1016	Zeggekorfslak	ja	ja
Kunderberg			
H6210	Kalkgraslanden	ja	ja
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen	ja	ja
Teverener Heide			
H2330	Zandverstuivingen	ja	ja
H3130	Zwakgebufferde vennen	ja	ja
H3160	Zure vennen	ja	ja
H4010	Vochtige heiden	ja	ja
H4030	Droge heiden	ja	ja
H7140	Overgangs- en trilvenen	ja	ja
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	ja	ja
H9190	Oude eikenbossen	nee	ja

Habitattype of Habitatrichtlijnsoort		Gevoelig voor:	
		Vermesting	Verzuring
H1166	Kamsalamander	ja	ja
A004	Dodaars	ja	ja
A056	Slobeend	nee	nee
A072	Wespendief	ja	ja
A224	Nachtzwaluw	ja	ja
A236	Zwarte specht	ja	ja
A246	Boomleeuwerik	ja	ja
A249	Oeverzwaluw	ja	ja
A272	Blauwborst	nee	nee
A276	Roodborsttapuit	ja	ja
Wurmtal nördlich Herzogenrath			
H3260	Beken en rivieren met waterplanten	nee	nee
H6510	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	ja	ja
H1337	Bever	nee	nee
A229	Ijsvogel	ja	ja
A338	Grauwe klauwier	ja	ja
Geuldal			
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten	nee	nee
H6110	*Pionierbegroeiingen op rotsbodern	ja	ja
H6130	Zinkweiden	ja	ja
H6210	Kalkgraslanden	ja	ja
H6230	*Heischrale graslanden	ja	ja
H6430C	Ruigten en zomen	ja	ja
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	ja	ja
H7220	*Kalktufbronnen	ja	ja
H7230	Kalkmoerassen	ja	ja
H9110	Veldbies-beukenbossen	nee	ja
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	nee	ja
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen	ja	ja
H91E0C	*Vochtige alluviale bossen	ja	ja
H1078	*Spaanse vlag	ja	ja
H1096	Beekprik	ja	ja
H1037	Gaffellibel	nee	nee
H1193	Geelbuikvuurpad	nee	nee
H1321	Ingekorven vleermuis	nee	nee
H1166	Kamsalamander	ja	ja
H1318	Meervleermuis	nee	nee
H1163	Rivierdonderpad	nee	nee
H1324	Vale vleermuis	ja	ja
H1083	Vliegend hert	nee	nee
Wurmtal südlich Herzogenrath			
H3150	Meren met krabbescheer en fonteinkruiden	ja	ja
H3260	Beken en rivieren met waterplanten	nee	nee
H6430	Ruigten en zomen	ja	ja
H6510	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	ja	ja
H9110	Veldbies-beukenbossen	nee	ja
H9160	Eiken-haagbeukenbossen	ja	ja
H1016	Zeggekorfslak	ja	ja
H1083	Vliegend hert	nee	nee
H1166	Kamsalamander	ja	ja

Habitatype of Habitatrichtlijnsoort		Gevoelig voor:	
		Vermesting	Verzuring
H1324	Vale vleermuis	ja	ja
H1337	Bever	nee	nee
A004	Dodaars	ja	ja
A052	Wintertaling	nee	nee
A056	Slobeend	nee	nee
A072	Wespendief	ja	ja
A153	Watersnip	ja	ja
A229	Ijsvogel	ja	Ja
A249	Oeverwaluw	ja	ja

* Prioritair habitatype: habitatype komt vrijwel uitsluitend voor op Europees grondgebied, zodat Europa een grote verantwoordelijkheid draagt voor het duurzaam overleven ervan op wereldschaal.

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat (vrijwel) alle habitattypen en verschillende van de Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijnsoorten binnen de Natura2000-gebieden rondom het plangebied gevoelig zijn voor stikstofdepositie.

5.2 Onderzoek stikstofdepositie

In de navolgende paragrafen wordt het toetsingskader en de onderzoeksmethodiek beschreven voor bepaling van de stikstofdepositie op de Natura2000-gebieden.

5.2.1 Toetsingskader voor onderzoek

Natura2000-gebieden in Nederland

Toetsingskader Natura2000 voor het bepalen van effecten van een bestemmingsplan

Bij een bestemmingsplan dienen de effecten van de maximale planologische invulling getoetst te worden. Plantoetsing vindt voor alle mogelijke effecten van het bestemmingsplan op Natura2000-gebieden plaats ten opzichte van de bestaande, feitelijke en legale situatie ten tijde van vaststelling van het plan.

Volgens vaste jurisprudentie van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State moet zowel bij de voortoets als in de passende beoordeling van een bestemmingsplan worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden die een plan biedt, en niet van een inschatting van wat er in werkelijkheid zal gaan gebeuren of wat er wordt beoogd. De achterliggende gedachte is dat alle mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt in de praktijk kunnen worden benut en dat de plantoets dus moet uitwijzen of ook in dat geval negatieve gevolgen voor een Natura2000-gebied zijn uit te sluiten.

Het bestemmingsplan Slot Schaesberg maakt de aanleg van een nieuwe weg en parkeerplaats mogelijk in Landgraaf. Ter plaatse is momenteel geen parkeerplaats aanwezig en is het verkeer van en naar Slot Schaesberg zeer beperkt, zodat in deze toetsing uitgegaan wordt van geen verkeer in de bestaande situatie. De realisatie en het gebruik van Slot Schaesberg leidt tot vervoersbewegingen van motorvoertuigen (personenauto's, motoren en touringcars) en het in gebruik zijn van een aggregaat tijdens evenementen. Hierbij is uitgegaan van het rekenjaar 2016.

In het bovenstaand kader is aangegeven dat de stikstofdepositie als gevolg van het vast te stellen bestemmingsplan moet worden vergeleken met de stikstofdepositie ten tijde van vaststelling van het plan. In het onderstaand kader zijn de vergeleken situaties schematisch weergegeven.

Referentiesituatie (2016)	Bestemmingsplan Slot Schaesberg (2016)
Huidige, feitelijke situatie ten tijde van vaststelling van het plan:	Situatie bij realisatie en gebruik van Slot Schaesberg (zie ook par. 3.3):
- Geen verkeersbewegingen binnen het plangebied.	- Per etmaal 1228 personenauto's ter plaatse van de Slot Schaesberglaan en parkeerplaatsen.
- Geen overige activiteiten met stikstofemissie binnen het	- Per etmaal 20 motoren ter plaatse van de

plangebied.	Slot Schaesberglaan en parkeerplaatsen. - Per etmaal 6 touringcars ter plaatse van de Slot Schaesberglaan en parkeerplaatsen. - Maximaal 12 keer per jaar één aggregaat in gebruik voor ten hoogste 15 uur en extra evenementenverkeer.
-------------	---

Natura2000-gebieden in het buitenland

Buitenlandse Natura 2000-gebieden vallen niet onder de reikwijdte van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998. Bij het veroorzaken van stikstofdepositie op één of meer buitenlandse (Duitse en/of Belgische) Natura 2000-gebieden, dient de beoordeling van bestemmingsplannen aan de hand van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn plaats te vinden. Dit volgt uit de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 augustus 2011 inzake de Kolencentrale Eemshaven (zaaknummer 200902744/1/R2).

Artikel 6, derde lid van de Habitatrichtlijn bepaalt dat voor een plan of project dat significante effecten kan hebben op een Natura 2000-gebied een passende beoordeling moet worden gemaakt en slechts toestemming voor het plan of project wordt gegeven wanneer de zekerheid is verkregen dat het de natuurlijke kenmerken niet zal aantasten. De Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden zijn op 7 december 2004 als Habitatrichtlijngebied op de lijst van gebieden van communautair belang geplaatst. De datum 7 december 2004 geldt dan ook als referentiedatum met betrekking tot stikstofdepositie voor de Habitatrichtlijngebieden in België en Duitsland nabij het plangebied. Dit is het geval voor de Duitse Natura2000-gebieden Teverener Heide, Wurmatal nördlich Herzogenrath en Wurmatal südlich Herzogenrath.

Referentiesituatie buitenlandse Habitatrichtlijngebieden (7-12-2004)	Bestemmingsplan Slot Schaesberg
Situatie ter plaatse op 7-12-2004: - Geen verkeersbewegingen binnen het plangebied. - Geen overige activiteiten met stikstofemissie binnen het plangebied.	Situatie bij realisatie en gebruik van Slot Schaesberg (zie ook par. 3.3): - Per etmaal 1228 personenauto's ter plaatse van de Slot Schaesberglaan en parkeerplaatsen. - Per etmaal 20 motoren ter plaatse van de Slot Schaesberglaan en parkeerplaatsen. - Per etmaal 6 touringcars ter plaatse van de Slot Schaesberglaan en parkeerplaatsen. - Maximaal 12 keer per jaar één aggregaat in gebruik voor ten hoogste 15 uur en extra evenementenverkeer.

De facto geldt derhalve dat voor alle Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied dezelfde referentiesituatie geldt: er is geen sprake van activiteiten met stikstofemissie binnen het plangebied in de referentiesituatie.

Voor de Duitse Natura2000-gebieden dient de Duitse beoordelingsmethode gehanteerd te worden voor de gevolgen van een eventuele toename van stikstofdepositie. In Nordrhein-Westfalen, het Bundesland waarin de Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied gelegen zijn, wordt bij de beoordeling van de effecten van stikstofdepositie een drempelwaarde gehanteerd. Wanneer de toename van de stikstofdepositie als gevolg van het vast te stellen plan minder dan 1% van de betreffende kritische depositiewaarde (KDW) bedraagt, zijn significant negatieve effecten uitgesloten (Been en Fit, 2012).

5.2.2 Berekeningssystematiek stikstofdepositie

Ten behoeve van de berekening van de stikstofdepositie in de Natura2000-gebieden is een rekenmodel opgesteld met behulp van AERIUS Calculator, versie 2015¹. AERIUS Calculator rekt op basis van het Operationele Prioritaire Stoffen model (OPS) versie 4.4.4 (versie 2015) van het RIVM en standaard rekenmethode 2 (SRM2) uit de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

De berekeningswijze van de stikstofdepositie op de Natura2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied van het bestemmingsplan Slot Schaesberg, middels het gebruik van AERIUS Calculator, is uiteengezet in het rapport 'Stikstofdepositie onderzoek in het kader van een voortoets ten behoeve van de ontwikkeling van Slot Schaesberg te Landgraaf' (Geurts, 2016). Dit rapport is als bijlage bij deze voortoets gevoegd. In hoofdstuk 4 wordt de berekeningssystematiek toegelicht, waarbij is aangegeven hoe gebruik is gemaakt van de AERIUS Calculator.

¹ <https://calculator.aerius.nl/calculator/#sid1=0&theme=n> , releasedatum 15-12-2015

6 Effecten voorgenomen ingrepen

Het voorliggend hoofdstuk beschrijft voor de storingsfactoren verzuring en vermeting welke effecten worden verwacht op Natura2000-gebieden als gevolg van de herbouw van Slot Schaesberg. Zoals beschreven in paragraaf 3.2 worden andere storingsfactoren dan verzuring en vermeting niet verwacht als gevolg van het plan.

Met behulp van AERIUS Calculator is de depositiebijdrage als gevolg van het plan berekend ter plaatse van de nabijgelegen gevoelige habitattypen in de voor het plan relevante Natura2000-gebieden. In bijlage 1 zijn de volledige resultaten van de stikstofdepositieberekening door AERIUS opgenomen. Allereerst wordt echter aangegeven, hoe de huidige situatie ten aanzien van stikstofdepositie is binnen de relevante Natura2000-gebieden.

6.1 Huidige situatie stikstofdepositie

In de verschillende Natura2000-gebieden in de omgeving van Slot Schaesberg zijn habitattypen en Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten aanwezig die gevoelig zijn voor vermeting en/of verzuring als gevolg van stikstofdepositie (zie paragraaf 5.1). Voor de gevoelige habitattypen is vastgesteld, welke maximale stikstofdepositie zij kunnen verdragen, alvorens aantasting van het habitatype dreigt. Dit is de kritische depositiewaarde (KDW).

De huidige stikstofdepositie op Natura2000-gebieden (onder andere vanuit landbouw, verkeer en industrie) wordt aangeduid als achtergronddepositie (AD). De huidige depositie als gevolg van wegverkeer in en rondom Slot Schaesberg maakt onderdeel uit van deze achtergronddepositie. Vanuit het plangebied is momenteel geen sprake van stikstofdepositie op beschermde gebieden, aangezien er momenteel geen activiteiten plaatsvinden die stikstofemissie tot gevolg hebben.

Tabel 4 geeft voor het meest gevoelige habitatype per gebied aan, welke kritische depositiewaarde en welke achtergronddepositie hier geldt.

Tabel 4: Huidige achtergronddepositie (2016) op het meest gevoelige habitatype per gebied, vergeleken met de kritische depositiewaarden (KDW) van het habitatype. Bron: Dobben et al., 2012; Provincie Limburg, 2015; AERIUS-calculator, versie 2015.

Gebied	Habitatype	KDW ¹	AD2016 ²
		(mol N/ha/jaar)	
Brunssummerheide	Droge heiden	1.071	1.234
	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	714	1.249
	Zandverstuivingen	714	928
	Zure vennen	714	1.243
Geleenbeekdal	Kalkmoerassen	1.143	1.268
Kunderberg	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	1.429	1.437
Teverener Heide (D)	Zwakgebufferde vennen	571	1.055
Wurmtal nördlich Herzogenrath (D)	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	1.429	1.200
Geuldal	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	1.429	1.484
	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1.429	992
	Beuken-eikenbossen met hulst	1.429	1.508
	Pionierbegroeiingen op rotsbodem	1.429	1.121
Wurmtal südlich Herzogenrath (D)	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	1.429	1.166
	Veldbies-beukenbossen	1.429	1.166

	Eiken-haagbeukenbossen	1.429	1.166
--	------------------------	-------	-------

¹ KDW: kritische depositiewaarde (Dobben et al., 2012; Provincie Limburg, 2015).

² AD2016: achtergronddepositie stikstof in 2016 (bepaald aan de hand van AERIUS-calculator, versie 2015).

Binnen de in tabel 4 genoemde Natura2000-gebieden wordt de kritische depositiewaarde van de meest kwetsbare habitattypen overschreden door de achtergronddepositie. Dit is niet voor alle locaties waar het habitatype binnen deze gebieden voorkomt, het geval. Binnen de meeste gebieden zijn tevens locaties aanwezig waar de kritische depositiewaarde van het aanwezige habitatype niet wordt overschreden, aangezien de achtergronddepositie varieert afhankelijk van de locatie binnen het gebied. De hier aangegeven achtergronddepositie vormt derhalve een indicatie (worst case).

Natura2000-gebieden in het buitenland

In paragraaf 5.2.1. is het toetsingskader toegelicht voor de buitenlandse Natura2000-gebieden.

Voor de Duitse Natura2000-gebieden wordt bij de beoordeling van de effecten van stikstofdepositie uitgegaan van de kritische depositiewaarde van de aanwezige habitattypen. Wanneer de toename van de stikstofdepositie als gevolg van het vast te stellen plan minder dan 1% van de betreffende kritische depositiewaarde bedraagt, zijn significant negatieve effecten uitgesloten. Onderstaande tabel geeft de kritische depositiewaarden van het meest kritische habitatype binnen de Duitse gebieden aan. Tevens is de 1%-grens opgenomen.

Gebied	Habitatype	KDW ¹	1%-grens
		(mol/ha/jaar)	
Teverener Heide (D)	Zwakgebufferde vennen	571	5,71
Wurmtal nördlich Herzogenrath (D)	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	1.429	14,29
Wurmtal südlich Herzogenrath (D)	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	1.429	14,29
	Veldbies-beukenbossen	1.429	14,29
	Eiken-haagbeukenbossen	1.429	14,29

¹ KDW: kritische depositiewaarde (Dobben *et al.*, 2012). Per gebied is het habitatype met de laagste KDW opgenomen

6.2 Stikstofdepositie bestemmingsplan Slot Schaesberg

Met behulp van het rekenmodel AERIUS Calculator is berekend welke stikstofdepositie het bestemmingsplan Slot Schaesberg veroorzaakt op de habitattypen binnen de stikstofgevoelige Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. De resultaten van deze berekeningen zijn opgenomen in het rapport 'Stikstofdepositie onderzoek in het kader van een voortoets ten behoeve van de ontwikkeling van Slot Schaesberg te Landgraaf' (Geurts, 2016).

In tabel 5 zijn de onderzoeksresultaten samengevat voor de meest kwetsbare habitattypen binnen de beschermde gebieden. Daarbij moet worden opgemerkt dat ook ter plaatse van de overige (minder kritische) habitattypen binnen de beschermde gebieden geen hogere depositiewaarden als gevolg van het bestemmingsplan zijn berekend, dan hier aangegeven.

Tabel 5: Hoogste stikstofdepositietoename per Natura2000-gebied als gevolg van de herbouw Slot Schaesberg op basis van de AERIUS berekening.

Gebied	Habitatype	KDW ¹	AD2016 ²	BP ³
		(mol N/ha/jaar)		
Brunssummerheide	Droge heiden	1071	1.234	0,03
	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	714	1.249	0,02
	Zandverstuivingen	714	928	0,02
	Zure vennen	714	1.243	0,02
Geleenbeekdal	Kalkmoerassen	1.143	1.268	0,01
Kunderberg	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	1.429	1.437	0,01

Teverener Heide (D)	Zwakgebufferde vennen	571	1.055	0,01
Wurmtal nördlich Herzogenrath (D)	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	1.429	1.200	0,00
Geuldal	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	1.429	1.484	0,00
	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1.429	992	0,00
	Beuken-eikenbossen met hulst	1.429	1.508	0,00
	Pionierbegroeiingen op rotsbodan	1.429	1.121	0,00
Wurmtal südlich Herzogenrath (D)	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden	1.429	1.166	0,00
	Veldbies-beukenbossen	1.429	1.166	0,00
	Eiken-haagbeukenbossen	1.429	1.166	0,00

¹ KDW: kritische depositiewaarde (Dobben *et al.*, 2012).

² AD2016: achtergronddepositie stikstof ter plaatse van het meest kritische habitatype binnen het gebied op de dichtst bij het plangebied gelegen locatie in 2016 (bepaald aan de hand van AERIUS Calculator, versie 2015).

³ Bestemmingsplan: stikstofdepositie als gevolg van de realisatie en ingebruikname van Slot Schaesberg op het meest kritische habitatype binnen het gebied op de dichtst bij het plangebied gelegen locatie in 2016 (Geurts, 2016).

Op basis van de uitgevoerde berekeningen blijkt dat op Natura2000-gebieden ten hoogste een stikstofdepositie plaatsvindt van 0,03 mol N/ha/jaar. Deze bijdrage wordt berekend ter plaatse van Natura2000-gebied Brunssummerheide. Ter plaatse van het genoemd rekenpunt wordt de kritische depositiewaarde reeds overschreden.

6.3 Betekenis berekende depositietoename

6.3.1 Natura2000-gebieden in Nederland

Uit jurisprudentie blijkt, dat de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State iedere toename van stikstofdepositie op reeds overbelaste habitattypen – habitattypen waarvan de kritische depositiewaarde wordt overschreden – ziet als een potentiële aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betreffende Natura2000-gebied. Deze situatie geldt voor de Natura2000-gebieden Brunssummerheide, Geleenbeekdal en Kunderberg (zie tabel 5).

In tabel 5 is de toename van de stikstofdepositie als gevolg van de realisatie en ingebruikname van Slot Schaesberg weergegeven in relatie tot de achtergronddepositie in 2016. De berekende toename van de depositie is zodanig klein vergeleken met de achtergronddepositie, dat kan worden uitgesloten dat dit leidt tot verslechtering van de huidige kwaliteit van de habitattypen. De berekende toenames hebben geen fysische en ecologische betekenis voor de kwaliteit van de habitattypen en leefgebieden van Habitatrichtlijnsoorten. Vaststelling van het bestemmingsplan leidt derhalve niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen of tot verslechtering van de huidige kwaliteit van Natura2000-gebieden.

6.3.2 Natura2000-gebieden in het buitenland

Voor de Duitse Natura2000-gebieden in de nabijheid van het plangebied wordt op de rand van het beschermde gebied een depositietoename berekend van maximaal 0,01 mol/ha/jaar als gevolg van het bestemmingsplan Slot Schaesberg. Deze depositietoename treed enkel op binnen Natura2000-gebied Teverener Heide. Binnen dit gebied is de achtergronddepositie reeds hoger dan de kritische depositiewaarde. Op de overige gebieden treedt geen depositietoename op en is de achtergronddepositie lager dan de kritische depositiewaarde. De effectbeoordeling voor buitenlandse gebieden mag plaatsvinden conform het in het buitenland geldende beleid.

De berekende stikstofdepositietoename blijft (ruim) onder de in Nordrhein-Westfalen (Duitsland) gehanteerde drempelwaarden voor het optreden van significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden. Voor de Duitse gebieden bedraagt deze drempelwaarde maximaal 5,71 mol/ha/jaar (Teverenerheide).

Negatieve effecten op buitenlandse Natura2000-gebieden door stikstofdepositie als gevolg van het bestemmingsplan Slot Schaesberg zijn uitgesloten.

6.3.3 Verantwoording omvang studiegebied

Binnen deze voortoets is de stikstofdepositietoename ten gevolge van het vast te stellen bestemmingsplan Slot Schaesberg beschouwd voor Natura2000-gebieden binnen een straal van 10 km rondom het plangebied.

Uit de rekenresultaten blijkt, dat de depositietoename als gevolg van de geplande ontwikkelingen zeer klein is. De hoogst berekende toename bedraagt 0,03 mol/ha/jaar in het gebied Brunssummerheide, op circa 1 km vanaf het plangebied. Op de overige stikstofgevoelige habitattypen binnen dit Natura2000-gebied is de maximaal berekende depositietoename 0,02 mol/ha/jaar. Hiernaast bedraagt op de Natura2000-gebieden Geleenbeekdal, Kunderberg en Teverener Heide (D) de berekende toename 0,01 mol/ha/jaar. Op de overige gebieden treedt geen toename van stikstofdepositie op.

De berekende toenamen voor alle gebieden zijn zodanig klein in vergelijking tot de kritische depositiewaarden van de aanwezige habitattypen en de achtergronddepositie, dat deze geen merkbaar effect hebben op de (ontwikkeling van) de aanwezige vegetaties. Voor nog verder weg gelegen gebieden mag verwacht worden dat de stikstofdepositietoename nog lager is (zie ook Geurts, 2016), zodat ook hier geen sprake zal zijn van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura2000-gebieden. Het gekozen studiegebied van 10 km rondom het plangebied is dan ook voldoende groot gekozen om eventuele negatieve effecten inzichtelijk te maken, waardoor verder rekenen niet nodig is.

7 Cumulatieve effecten

De Natuurbeschermingswet 1998 stelt, dat bij de beoordeling van effecten van projecten en plannen tevens rekening gehouden moet worden met zogenaamde cumulatieve effecten. Er is sprake van cumulatieve effecten, wanneer naast het voorgenomen project of plan in of rondom een Natura2000-gebied andere projecten en plannen plaatsvinden die in combinatie mogelijk schadelijk zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Uit de Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998 (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005) volgt, dat bij de beoordeling van cumulatie van effecten alleen rekening gehouden hoeft te worden met de soorten, het leefgebied van soorten en de habitattypen waarop het voorgenomen project of plan mogelijk significant negatieve effecten heeft.

In het voorgaande hoofdstuk heeft de beoordeling van de effecten van het bestemmingsplan Slot Schaesberg plaatsgevonden. Uit deze effectbeoordeling blijkt, dat significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden als gevolg het bestemmingsplan niet optreden.

Aangezien het voorgenomen plan niet leidt tot significant negatieve effecten op soorten en/of habitattypen waarvoor de Natura2000-gebieden in de omgeving zijn aangewezen, is het beschouwen van cumulatie van effecten niet noodzakelijk.

8 Conclusies

In deze voortoets is inzichtelijk gemaakt of de vaststelling van het bestemmingsplan voor Slot Schaesberg kan leiden tot significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden. De verwachte effecten worden hier kort samengevat. Vervolgens is de eindconclusie ten aanzien van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998 aangegeven.

8.1 Effecten

In het kader van het bestemmingsplan Slot Schaesberg zijn de volgende storingsfactoren relevant en derhalve beschouwd binnen deze voortoets:

- Verzuring door stikstofdepositie.
- Vermesting door stikstofdepositie.

Zoals aangegeven in paragraaf 5.1 zijn negatieve effecten van overige storingsfactoren uitgesloten.

Uit de rekenresultaten blijkt, dat de toename van de stikstofdepositie als gevolg van de realisatie en ingebruikname van Slot Schaesberg (2016) binnen alle beschouwde Natura2000-gebieden zeer klein is (zie paragraaf 6.2). De maximale depositietoename bedraagt 0,03 mol/ha/jaar, en treedt op binnen Natura2000-gebied Brunssummerheide. Ten opzichte van de reeds aanwezige achtergronddepositie (variërend van ca. 928 tot 1.508 mol/ha/jaar) leidt het bestemmingsplan Slot Schaesberg tot een verwaarloosbaar kleine toename van de depositie.

De berekende zeer kleine toenames van de depositie hebben geen fysische of ecologische betekenis voor de aanwezige gevoelige habitat- of vegetatietypen. Vaststelling van het bestemmingsplan Slot Schaesberg brengt de instandhoudingsdoelstellingen van de in de omgeving gelegen Natura2000-gebieden dan ook niet in gevaar en de huidige kwaliteit van de habitattypen en de leefgebieden van de Habitatrichtlijnsoorten zal niet worden verslechterd.

Voor de buitenlandse Natura2000-gebieden in de omgeving van het plangebied geldt dat de berekende stikstofdepositietoename onder de in Nordrhein-Westfalen (Duitsland) geldende drempelwaarden blijft. Zo doende is geen sprake van negatieve effecten op buitenlandse Natura2000-gebieden.

8.2 Conclusie toetsing aan Natuurbeschermingswet 1998

Uit de uitgevoerde voortoets blijkt, dat geen sprake is van significant negatieve effecten op Natura2000-gebieden als gevolg van realisatie en ingebruikname van Slot Schaesberg, die door het vast te stellen bestemmingsplan mogelijk gemaakt wordt. Het bestemmingsplan Slot Schaesberg vormt dan ook geen belemmering voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura2000-gebieden.

Dit betekent, dat de Natuurbeschermingswet 1998 niet in de weg staat aan vaststelling van het bestemmingsplan Slot Schaesberg.

In de onderstaande paragrafen wordt kort ingegaan op de vervolgstappen die nodig zijn bij voorbereiding en realisatie van het concrete project Slot Schaesberg.

8.2.1 Vervolgstappen projectrealisatie t.a.v. Natura2000-gebieden

Voor projecten die stikstofdepositie op Natura2000-gebieden veroorzaken, is sinds 1 juli 2015 het Programma Aanpak Stikstof (PAS) van kracht. Binnen het PAS wordt zogenaamde ontwikkelingsruimte beschikbaar gesteld voor de verschillende Natura2000-gebieden: een bepaalde hoeveelheid stikstofdepositie die middels vergunningen en meldingen kan worden toegedeeld aan concrete projecten. In het onderstaande kader is uiteengezet wat het PAS betekent voor het project Slot Schaesberg.

Programma Aanpak Stikstof (PAS)

Het PAS dient nieuwe economische ontwikkelingen, die leiden tot stikstofdepositie op Natura2000-gebieden, mogelijk te maken. In het PAS zijn herstelstrategieën opgenomen,

die de kwaliteit en omvang van aangewezen habitattypen in Natura2000-gebieden moeten vergroten. Daarnaast omvat het PAS brongerichte maatregelen die de stikstofuitstoot in de komende jaren aanzienlijk moeten verlagen. Hierdoor ontstaat ruimte voor het toestaan van nieuwe activiteiten met stikstofdepositie tot gevolg.

Hoe werkt het PAS?

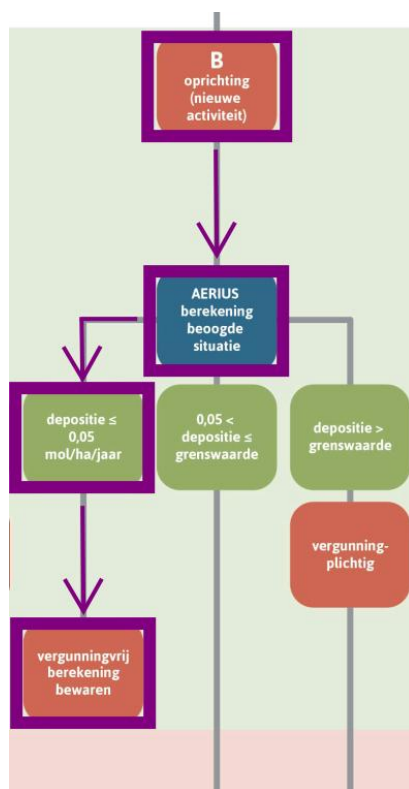
De stikstofdepositie van projecten moet worden berekend met de online rekenmodule AERIUS. Blijft de berekende depositie op gevoelige habitattypen in Natura2000-gebieden onder 0,05 mol/ha/jaar, dan kan het project zonder verdere procedure doorgang vinden. Is de depositie hoger, dan geldt het volgende:

- Depositie hoger dan 1,0 mol/ha/jaar: het project is vergunningplichtig. Er kan aanspraak gemaakt worden op de ontwikkelingsruimte uit het PAS. Binnen één PAS-periode kan maximaal 3 mol/ha/jaar worden toegekend aan een project, dat binnen 2 jaar moet zijn gerealiseerd.
- Depositie tussen 0,05 en 1,0 mol/ha/jaar: voor projecten in de categorieën landbouw, industrie en infrastructuur geldt een meldplicht. Melding kan rechtstreeks gedaan worden vanuit AERIUS en de gemelde depositie gaat eveneens ten koste van de beschikbaar gestelde ontwikkelingsruimte.

Wat betekent dit voor Slot Schaesberg?

De realisatie en ingebruikname van Slot Schaesberg betreft een nieuwe activiteit/ontwikkeling. In dat geval geldt het schema, zoals opgenomen in afbeelding 14 op de volgende pagina. De hoogste berekende stikstofdepositie op Natura2000-gebieden als gevolg van de realisatie en ingebruikname van Slot Schaesberg bedraagt 0,03 mol/ha/jaar, ter plaatse van Natura2000-gebied Brunssummerheide. Deze depositie is lager dan 0,05 mol/ha/jaar. Dat betekent dat er voor de realisatie en ingebruikname van het slot geen meld- of vergunningplicht op grond van het PAS geldt. De uitgevoerde berekeningen, zoals opgenomen in het rapport van Geurts, 2016, zijn ter onderbouwing opgenomen in bijlage 1, deze dienen bewaard te worden.

Afbeelding 14: Uitsnede van het PAS-stroomschema voor vergunningverlening. Met paars is aangegeven welke route voor het bestemmingsplan Slot Schaesberg van toepassing is (bron: BIJ12.nl).

9 Literatuur

Been, E. en B. Fit, 2012. Habitattoets Amstvenn und Hündfelder Moor (Dld) en Moore und Heiden des westlichten Münterlandes (Dld). Tracébesluit N18. Oranjewoud, Rotterdam.

Dobben, H.F. van, R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, 2012. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura2000. Alterra-rapport 2397. Alterra, Wageningen.

Geurts, J.M.W., 2016. Stikstofdepositie onderzoek in het kader van een voorttoets ten behoeve van de ontwikkeling van Slot Schaesberg te Landgraaf. Rapportnummer: P2014.236.04-01. Windmill, 26 april 2016, Cadier en Keer.

Ministerie van Economische Zaken, 2015. Handreiking passende beoordeling stikstofaspecten bestemmingsplannen. Ministerie van Economische Zaken, Programmadirectie Juridisch Instrumentarium Natuur en Gebiedsinrichting, s.l.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, s.l.

PAS-bureau BIJ12, 2015. Schema bepalen vergunningplicht en berekenen benodigde depositieruimte. PAS-bureau BIJ12, pas.bij12.nl.

Provincie Limburg, 2009. Natura2000 concept-beheerplan Geuldal. Provincie Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2015. Natura2000 Gebiedsanalyse voor de Program matische Aanpak Stikstof (PAS). Brunssummerheide (155). Provincie Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2015. Natura2000 Gebiedsanalyse voor de Program matische Aanpak Stikstof (PAS). Geleenbeekdal (154). Provincie Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2015. Natura2000 Gebiedsanalyse voor de Program matische Aanpak Stikstof (PAS). Geuldal (157). Provincie Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg, 2015. Natura2000 Gebiedsanalyse voor de Program matische Aanpak Stikstof (PAS). Kunderberg (158). Provincie Limburg, Maastricht.

Websites:

- www.eifelnatur.de
- Gebiedendatabase Ministerie van Economische Zaken:
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase
- GIS Viewer provincie Limburg:
portal.prvlimburg.nl/gisviewer/viewer.do?appCode=7aeaa3f3331a3a98f591f51fc45fd83b&forceViewer=true&cmsPageld=1#
- Natura2000 Network Viewer: natura2000.eea.europa.eu
- Programma Aanpak Stikstof: pas.natura2000.nl

Stichting Landgoed Slot
Schaesberg
Herbouw Slot Schaesberg

Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

Bijlage 1 Stikstofdepositie onderzoek in het kader van een voortoets ten behoeve van de ontwikkeling van Slot Schaesberg te Landgraaf.